

приводу різноманітних питань. Сучасний зміст освіти має ознаки багатокомпонентності, адже в наш час педагог закладу вищої освіти повинен вносити до навчальної інформації сучасні наукові доробки, результати власних досліджень, думки, життєві позиції та цінності. Всі ці фактори забезпечують відповідний рівень фахової компетентності викладача та високу якість викладання.

Таким чином, компетентний педагог – це в першу чергу особистість, яка не тільки володіє знаннями з певної галузі, а ще й має широкий кругозір та ерудованість. Вона повинна вдало ними оперувати, мати свої власні погляди та цінності, дотримуватися професійної етики, постійно розвиватися та вдосконалюватися, привносити нові ідеї в освіту та науку і, найголовніше – допомогти кожному студенту в професійному становленні та особистісному розвитку.

Лащенко. О. О.

Науковий керівник. Пономарьов. О. С.

НТУ «ХПІ»

ЛІДЕРСТВО В ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність формування лідерських якостей в педагогічній діяльності зумовлена процесами демократизації, гуманізації, гуманітаризації та швидкого розвитку, які здійснюються в сучасній освіті. З переходом від радянської системи освіти лідерство в педагогічній діяльності також зазнало значних трансформацій. Вони передусім відбуваються на рівні керівника освіти: демократизується процес прийняття рішень, заклади вищої освіти набувають більшої самостійності й автономії в управлінській діяльності, у формуванні якостей лідера. Водночас відбуваються зміни у взаємовідносинах між керівниками та підлеглими. Усе це актуалізує дослідження цілей, змісту й характеру педагогічної діяльності.

Педагогічний аспект проблеми лідерства висвітлений у працях вітчизняних педагогів В. Бабаєва, Т. Гури, І. Зязюна, В. Корженка, І. Костирі, О. Нестулі, О. Романовського, В.Сухомлинського та багатьох інших. При цьому активно розробляються шляхи, способи і засоби формування і розвитку лідерства як педагогів, так і студентів як майбутніх фахівців і керівників людських колективів. Істотна увага приділяється розробці та практичній реалізації інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на розвиток лідерських рис і якостей.

Зазначимо, що слова лідер («*leader*») і лідерство («*leadership*») утворені від англосакського кореня «*lead*», що в перекладі на українську означає «дорога», від дієслова «*lead*», що означає «подорожувати», «йти». Як мореплавці, англосакси використовували цю назву для позначення курсу судна в морі. Отже, лідерами називалися люди (або судна), які показували шлях. Існує і трактування сенсу цього поняття та його походження від слова «вести», адже лідером перш за все вважається людина, здатна вести за собою інших людей. При цьому цілком справедливо вважається, що ефективність лідерства визначається масштабом особистостей, які йдуть за лідером.

Сьогодні під словом часто «лідер» розуміється: а) людина, більш успішна в порівнянні з іншими в певній сфері діяльності; б) спортивна команда, що перемогла за значною кількістю балів.

Головна мета лідерства в професійній діяльності педагога полягає у поліпшенні системи педагогічної взаємодії, тобто у розвитку здатності вчителя дивитися не на наслідки, а вміти аналізувати причини. Лідерство сьогодні виступає як протилежність старій авторитарній системі навчання і примусу й розкривається у вигляді вміння переконувати, а не примушувати до певних дій. При цьому замість сили і примусу в концепції лідерства часто виступають переконання і натхнення та особистий приклад педагога.

Отже, лідерство в педагогічній діяльності – це насамперед розвинене вміння викладача максимально ефективно формувати процеси освітньої діяльності та плідно взаємодіяти з студентами, розвивати у них мотивацію підвищення

ефективності навчально-пізнавальної діяльності. Насамперед студенти більш охоче, більш плідно і результативно працюють з такими викладачами, бо вони більш харизматичні і використовують інший підхід в освітньому процесі. І саме головне, що такі педагоги, які відійшли від авторитарної системи навчання можуть сформувати та виховати вільну особистість, яка буде спроможна розвиватися надалі самостійно і стати справжнім професіоналом і особистістю.

Левіна Н. Г.

Науковий керівник: Сущенко Л. О.

ЗНУ

***РЕФЛЕКСИВНО-ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ –
КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПІДРУНТЯ УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ***

В процесі організації професійної підготовки майбутніх корекційних педагогів у закладах вищої освіти одним із концептуальних підходів, на наш погляд, є створення рефлексивно-інноваційного середовища гуманістичного спрямування.

Необхідність створення й удосконалення рефлексивного середовища у закладі вищої освіти, де здобуває освіту майбутній корекційний педагог, розглядається сьогодні в педагогічній науці в контексті гуманітарної парадигми. Однак фактично відсутні дослідження, присвячені вивченню параметрів вищезазначеного середовища.

Наукові та організаційно-практичні засади освітнього середовища, адекватного завданням розвитку та самореалізації особистості, викладено у дослідженнях І. Беха, П. Вербицької, І. Єрмакова, І. Зязюна, О. Киричука, М. Наказного, О. Савченко, С. Сисоєвої, А. Сущенка, Л. Сущенко, І. Якиманської, В. Ясвіна та ін.